

GALDIŅAM ČETRI STŪRI

Deja 8 pāriem un 4 meitām
Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Ievas Tālbergas apdarē

Dzimtas ļaudis gatavojas svētkiem. Mājas pagalms, sēta, putnu balsis sveicina dzimtas svētku viesus. Pateicībā Mārai, Laimai un Dievam par svētību tiek rikoti dzimtas svētki.

Deja sacerēta Rīgā 2011. gada rudenī, pirmo reizi tā iestudēta Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā ģilde” Tautas deju ansamblī “Līgo” 2011. gada novembrī. “Galdiņam četri stūri” ir deju no deju izrādes “Zalkša līgava” 3. daļas “Tēva sētā”. Izrādes pirmizrāde notika 2011. gada 4. decembrī Rīgas Latviešu biedrībā.

Ornamentālā deja 8 pāriem un 4 meitām. Dejas horeogrāfisku leksiku un kopīgo noskaņu paspīlgtina dejā izmantotie atribūti – 8 balti linu dvieļi.

Dejai 4 gājieni, muzikālais taktsmērs 4/4, 5/4, 6/4.

Deju vēlams izpildīt kopā ar deju “Saimes galds”. “Galdiņam četri stūri” sākuma zīmējums ir no dvieļiem izveidots ugunskrusts, kas simbolizē klātu saimes galdu (1. zīm.). Dejotāji ir notupušies. Tas ir arī dejas “Saimes galds” beigu zīmējums.

Dejas ievada laikā no labās un kreisās puses 1. un 3. kulises iznāk 4 meitas un nostājas zīmējuma stūros.

Pirmais gājiens

(Starpspēle, I / 8 t.)

Galdiņam bij' četri stūri,

Visi četri vajadzīgi.

- 1.– 4. t. Solo meitas zīmējuma stūros izpilda 1. kustību 4 reizes.
Pārējie dejotāji tup.
5. t. Solo meitas izpilda 2. kustību pret DCV, virzoties līdz nākamajam stūrim.
Pārējie dejotāji tup (1. zīm.).
6. – 8. t. Solo meitas izpilda 2. kustību 3 reizes, turpinot virzību kvadrātā.
Pārējie dejotāji tup.

Otrais gājiens

(I / 8 t.)

Uz pirmā saule lēca,

Uz otrā norietēja,

Uz trešā Laima sēd',

Uz ceturta mīlā Māra.

1. t. Solo meitas ar skatu pret centru:
– priekšplāna kreisās puses stūra meita izpilda 2. kustību. Ar pirmo polku griežas uz vietas vienu reizi pa labi, ar otro – pa kreisi;
– dibenplāna kreisās puses stūra meita izpilda 2. kustību. Ar pirmo polku virzās pa kvadrātu DCV, ar otro polku – atmuguriski līdz savai vietai;

- labās puses meitas izpilda 3. kustību.
- Pārējie dejojāji tup.
- 2. t. Solo meitas ar skatu pret centru:
 - priekšplāna kreisās puses stūra meita izpilda 2. kustību. Ar pirmo polku virzās pa kvadrātu DCV, ar otro polku – at muguriski līdz savai vietai;
 - dibenplāna kreisās puses stūra meita izpilda 2. kustību. Ar pirmo polku griežas uz vietas vienu reizi pa labi, ar otro – pa kreisi;
 - labās puses meitas atkārto 3. kustību pa kreisi.
 Pārējie dejojāji tup.
- 3. t. Solo meitas ar skatu pret centru:
 - priekšplāna kreisās puses stūra meita izpilda 2. kustību. Ar pirmo polku griežas uz vietas vienu reizi pa labi, ar otro – pa kreisi;
 - dibenplāna kreisās puses stūra meita izpilda 2. kustību. Ar pirmo polku virzās pa kvadrātu pret DCV, ar otro polku – at muguriski līdz savai vietai;
 - labās puses meitas izpilda 3. kustību.
 Pārējie dejojāji tup.
- 4. t. Solo meitas ar skatu pret centru:
 - priekšplāna kreisās puses stūra meita izpilda 2. kustību. Ar pirmo polku virzās pa kvadrātu pret DCV, ar otro polku – at muguriski līdz savai vietai;
 - dibenplāna kreisās puses stūra meita izpilda 2. kustību. Ar pirmo polku griežas uz vietas vienu reizi pa labi, ar otro – pa kreisi;
 - labās puses meitas atkārto 3. kustību pa kreisi.
 Pārējie dejojāji tup.
- 5. – 8. t. Atkārto 1. – 4. t. darbības. Kreisās puse meitas izpilda 3. kustību 4 reizes. Savukārt, dibenplāna labās puses stūra meita iesāk darbību ar griešanos, priekšplāna labās puses stūra meita – ar virzīšanos. 8. t. beigās pārlēciena vietā izpilda soli ar palēcieni 2 reizes.
- 8. t. laikā pāru dejojāji pieceļas.

Trešais gājiens

(Starpspēle, I / 12 t.)

Es apsedzu sav' galdiņu,

Ar balto paladziņu,

Apsedz, Dieviņ', manu sētu,

Ar sudraba mētelīti.

- 1. – 2. t. Solo meitas stūros izpilda 1. kustību 2 reizes. Pārējie dejojāji, izpildot 4 skrējiena polkas, virzās no centra, atšķetina ugunskrustu un izveido 4 grupējumus ar sakrustotiem dvieļiem. Pirmo 2 polku laikā – dvieļi pacelti, otro 2 polku laikā – nolaiesti lejā jostas augstumā (2. zīm.).
- 3. – 4. t. Solo meitas stūros atkārto 1. kustību 2 reizes. Pārējie dejojāji, izpildot 4 skrējiena polkas, dejo ap sakrustotiem dvieļiem DCV (2. zīm.). Kustību pabeidz meitas ar skatu DCV, puīši – pret DCV.

5. t. Visi izpilda 2.kustību.
Solo meitas virzās pret DCV līdz nākamajam stūrim, virzoties cauri pacelto dvieļu apakšai.
Pārējie dejotāji izpilda kustību uz vietas, 1. polkas laikā dvieļus paceļ augšup, 2. polkas laikā – nolaiž lejā jostas augstumā.
6. – 8. t. Atkārto 5. t. darbību 3 reizes. Solo meitas turpina virzību kvadrātā.
Pārinieki 8. t. laikā paceļ dvieļus un atšķetina krustus, izveidojot 4 spārnus (3. zīm.).
9. t. Solo meitas izpilda 3. kustību ar skatu pret centru.
Pārējie dejotāji, izpildot 2. kustību, virzās DCV 1/4 apļa. 1. polkas laikā dvieļus paceļ augšup virs solo meitām un dejo tām garām, 2. polkas laikā – nolaiž lejā jostas augstumā.
10. – 12. t. Atkārto 9. t. darbību 3 reizes.
12. t. beigās pārlēciena vietā izpilda soli ar palēcieni 2 reizes.

Ceturtais gājiens

(I, starpspēle / 8 t.)

1. t. Visi izpilda 2.kustību.
Solo meitas ar pirmo polku virzās pa kvadrātu DCV, ar otro polku – atmuguriski līdz savai vietai.
Pārinieki sagriež dvieļus plakaniski – labā roka virs kreisās rokas, dvieļi jostas augstumā. 4 pāri dejo uz vietas, pārējie izveido rombu (4. zīm., nepārtauktās līnijas).
2. t. Visi izpilda 2. kustību.
Solo meitas ar pirmo polku griežas uz vietas vienu reizi pa labi, ar otro – pa kreisi.
Romba 4 pāri dejo uz vietas, pārējie izveido dubultrombu (4. zīm., pārtrauktās līnijas).
3. t. Visi izpilda 2. kustību.
Solo meitas ar pirmo polku virzās pa kvadrātu pret DCV, ar otro polku – atmuguriski līdz savai vietai.
Pārēji dejotāji izveido 4 kolonnas (5. zīm.).
4. t. Visi izpilda 2. kustību.
Solo meitas ar pirmo polku griežas uz vietas vienu reizi pa labi, ar otro – pa kreisi.
Pārējie dejotāji izveido gatvi (6. zīm.).
4. t. beigās pārlēciena vietā izpilda soli ar palēcieni 2 reizes.
5. – 8. t. Solo meitas:
- ar 2 polkām virzās zem paceltajiem dvieļiem (7. zīm.);
 - skatuves centrā sadod rokas dārziņā un, izpildot 3 polkas, griežas DCV zem paceltajiem dvieļiem;
 - atlaiž sadotās rokas un starp gatves dejotājiem, izpildot vienu polku, virzās šādi: 2 meitas labās puses kulišu virzienā un 2 meitas kreisās puses kulišu virzienā;

– strauji griežas pa labi un, izpildot 1 polkas soli, iedejo starp gatves dejtājāiem.

Pārējie dejtāji:

– izpilda 5 polkas uz vietas, dvieļus ceļ augšup, abas rokas vienādā augstumā;

– izpildot 2 polkas, pārinieki dejo viens otram pretī, rokas laiž lejā nedaudz virs jostas vietas.

8. t. “Trīs” laikā kreiso kāju liek klāt labai VI kāju pozīcijā.

Kustību apraksts

1. kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda solo meitas 1 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas sānos. Kustību sāk ar labo kāju.

1. t. “Viens, divi” – izpilda šūpošanās soli uz priekšu.

“Trīs” – izpilda šūpošanās soli atpakaļ.

“Četri” – izpilda 2 soļus uz puspēdām uz vietas, vienlaicīgi pagriežoties 1/4 pa labi.

2. kustība

Mūzikas taktsmērs 5/4

Kustību izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas sānos. Kustību sāk ar labo kāju.

1. t. “Viens, divi, trīs, četri” – izpilda 2 skrējiena polkas. Skrējiena soli izpilda plaši.

“Pieci” – izpilda soli ar pārlēcīenu.

3. kustība

Mūzikas taktsmērs 5/4

Kustību izpilda solo meitas 1 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas sānos. Kustību sāk ar labo kāju.

1. t. “Viens, divi” – izpilda šūpošanās soli sānis pa labi.

“Trīs” – izpilda šūpošanās soli sānis pa kreisi.

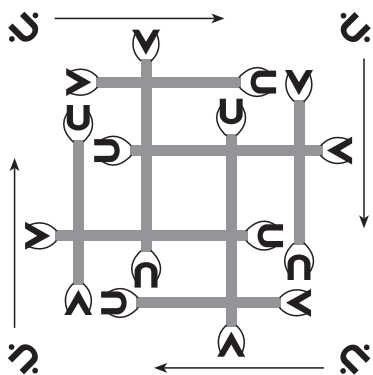
“Četri” – izpilda šūpošanās soli sānis pa labi.

“Pieci” – kreiso kāju liek klāt pie labās VI kāju pozīcijā. Kreisās kājas pirkstgalu ver vaļā, uz grīdas zīmē nelielu pusapli un iesāk nākošās darbības soli.

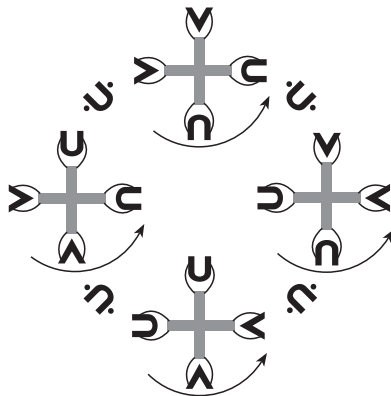
Darbību ar kreiso kāju izpilda, visu pēdu viegli slidinot pa grīdu.

Atkārtoto kustību, sākot ar kreiso kāju sānis pa kreisi.

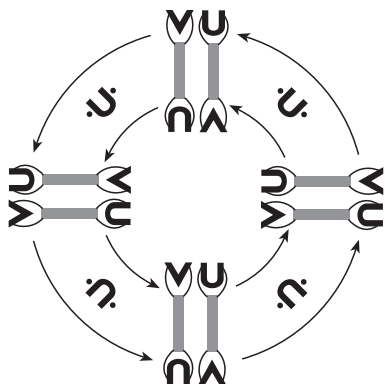
GALDIŃAM ČETRI STŪRI

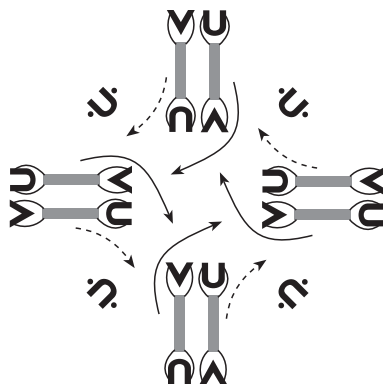
1. zīm.

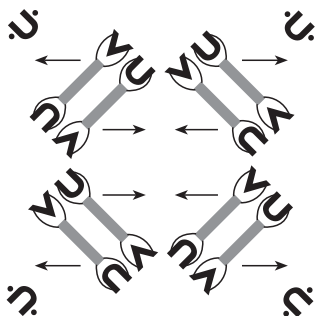
2. zīm.

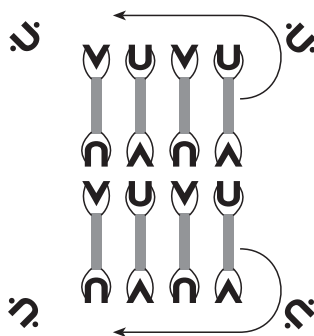
3. zīm.

4. zīm.

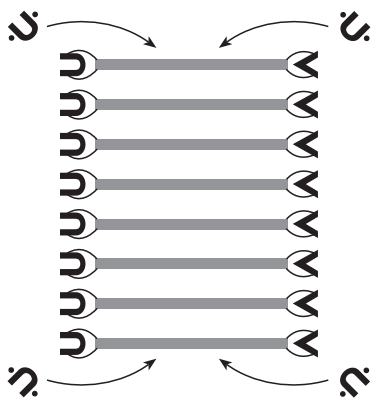

5. zīm.

6. zīm.

GALDIŃAM ČETRI STŪRI

7. zīm.

GALDIŅAM ČETRI STŪRI

Tautas mūzika
Ievas Tālbergas apdarē

The musical score is written for a single melodic line in treble clef. It begins with a common time signature (C) and a 4/4 time signature. The melody consists of eighth-note patterns, often beamed in groups of four. The score includes several key changes: from 4/4 to 5/4, from 5/4 to 6/4, and from 6/4 to 5/4. There are three first endings (marked '1.') and three second endings (marked '2.'). The piece concludes with a final 6/4 time signature.

A musical score consisting of two staves. The top staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 6/4 time signature. It contains two measures: the first measure has a quarter note G4, a quarter note F4, a quarter note E4, a quarter note D4, a quarter note C4, and a dotted half note B3; the second measure has a dotted half note B3, a quarter note A3, and a quarter note G3. The bottom staff also begins with a treble clef and a key signature of one flat. It contains three measures: the first measure has a dotted half note B3, a quarter note A3, and a quarter note G3; the second measure has a dotted half note B3, a quarter note A3, and a quarter note G3; the third measure has a dotted half note B3, a quarter note A3, and a quarter note G3. The piece concludes with a double bar line.